

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum
23 juni 2025

Kenmerk
DGA / 99589197

nota
TER BESLISSING

Voorlopige appreciatie Ctgb op glyfosaat studie

Kopie aan

Bijlage(n)
3

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 23 juni jl. heeft het Ctgb een voorlopige appreciatie opgeleverd op de recente publicatie waarbij een relatie wordt gelegd tussen de blootstelling aan glyfosaat en de ontwikkeling van kanker (Panzacchi et al. 2025). U heeft op 17 juni jl. de Tweede Kamer toegezegd deze toe te sturen zodra die beschikbaar is. Daarnaast is het onderwerp glyfosaat geagendeerd voor het mondeling overleg van de Eerste Kamer op 1 juli a.s. over Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO).

Geadviseerd besluit

U kunt de bijgevoegde Kamerbrieven aan beide Kamers ondertekenen.

Kernpunten

- Op 10 juni jl. is een studie gepubliceerd van het Ramazzini instituut, waarbij een relatie wordt gelegd tussen blootstelling aan glyfosaat en de ontwikkeling van kanker. Deze publicatie is uitgebreid in de media behandeld.
- Op uw verzoek heeft het Ctgb een appreciatie opgesteld. Deze stuurt u naar zowel de Eerste als de Tweede Kamer.
- Dit betreft een voorlopige appreciatie aangezien EFSA en ECHA de komende maanden een uitgebreidere analyse zullen uitvoeren op basis van alle achterliggende ruwe data van de studie.
- Het Ctgb concludeert als volgt:

Vooralsnog is de betrouwbaarheid van de Panzacchi et al. (2025) studie niet aanwijsbaar en moet de studie als niet acceptabel worden beschouwd. Het is van groot belang dat de onderliggende ruwe data beschikbaar wordt gesteld, zodat meerdere (Europese) experts de studie kunnen beoordelen (peer review). De hieronder opgenomen conclusie is een voorlopige conclusie gebaseerd op de nu beschikbare informatie.

De auteurs van de studie concluderen dat statistisch significante, dosis-gerelateerde tumoren werden gezien bij doseringen gelijk aan de EU ADI en NOAEL. De auteurs geven aan dat het veelal om zeldzame type tumoren gaat. In de studie werden inderdaad tumoren gevonden, echter vaak zonder duidelijke dosis-respons relatie en veelal slechts in enkele dieren. De in het artikel genoemde historische controledata, welke de auteurs gebruiken om te onderbouwen of het zeldzame tumoren betreft, zijn minder relevant (oudere studies, ander lab). Hierdoor zijn de gevonden resultaten lastig te duiden ten opzichte van de natuurlijke variatie die optreedt in de dieren, welke kan variëren over de tijd, per lab en per strain.

De resultaten van de Panzacchi studie zijn meegewogen in samenhang met de beschikbare relevante, betrouwbare wetenschappelijke technische kennis (o.b.v. het Europese stofdossier) in een weight of evidence aanpak. Op basis van de nu beschikbare informatie zou de conclusie vooralsnog zijn dat de bevindingen in de studie van Panzacchi et al. (2025) niet leiden tot een andere conclusie over de kankerverwekkendheid van glyfosaat dan eerder al op Europees niveau genomen (EFSA conclusie 2023; ECHA RAC opinie).